

[Flygaard]

Det er urimeligt, at en kommunalbestyrelse efter en valgperiode kan nedlægge en skole, selv om der lokalt er flertal for at bevare den.

Det er i øvrigt også urimeligt, at der skal samles mange underskrifter ind for bare at få lov til at holde en folkeafstemning i et skole-distrikt. Mange mennesker holder sig af forståelige grunde – erhvervsmæssige grunde eller andre – ofte tilbage fra at tilkendegive, hvad de mener om dette og hint. Skal man give landsbysamfundet eller det lille bysamfund, som også findes i storbyen, en chance, må man ikke fjerne grundlaget for et fælles virke. Det gør man i hvert fald, når man nedlægger en landsbyskole.

Fremmedgørelsen af børnene er nok vokset i takt med, at skolerne er blevet større. Disciplinen er vel gået den modsatte vej. Jeg mener selvfølgelig ikke, at man i ethvert landsbysamfund skal have en folkeskole med overbygning, men jeg tror, det er af afgørende betydning, at man i videst muligt omfang bevarer den lokale skole i hvert fald i de første 7 skoleår. I de første 7 år er der grænser for, hvilket behov der f. eks. er for et fysiklokale, men derimod er der et stort behov for at lære hinanden at kende, at komme hinanden ved, også som børn.

Jeg vil gerne tilføje, at det måske ligefrem i adskillige tilfælde vil være en fordel for barnet, at der på et vist tidspunkt i dets udvikling finder et skoleskifte sted.

Generelt vil jeg gerne pege på – det gælder også på andre områder end skoleområdet – at der i mange tilfælde ikke skal foretages de store investeringer, hvis et gammelt miljø skal bevares, men at der i hvert fald i nogle tilfælde er eksempler på, at det koster næsten det hvide ud af øjnene, hvis man skal bygge noget nyt og noget stort og noget flot.

Nu har der selvfølgelig i løbet af en række år fundet en udvikling sted, som kan forandre mangt og meget. Jeg kan huske fra min egen skoletid i Ringkøbing, hvor hr. Chr. Christensen i øvrigt er skoledirektør, at man fik indrettet et skolekøkken m. m. i en standard, som vel nok lå et pænt stykke over, hvad de fleste af os var vant til hjemmefra. Jeg mener ikke, at det kan være en offentlig opgave her at gå foran, i hvert fald ikke at gå for meget foran, for det kan hos børnene lægge kimen til en utilfredshed og måske en krævementalitet, som det danske samfund i

dag har svært ved at honorere. De kan slet ikke forstå, hvorfor far og mor ikke kan have det lige så pænt, som de har det i skolen.

Jeg mener også, man må understrege, at folk selv må gøre deres til at bevare et givet miljø. Jeg vender igen tilbage til min barnsdomsby. Der havde man en såkaldt privatbane, Ringkøbing-Ørnholm-Holstebro jernbane. Den kæmpede bønderne for at bevare, men de sendte alligevel . . .

Første næstformand (Enggaard):

Der må være mere ro i salen.

Flygaard (DR):

. . . men de sendte alligevel deres svin til slagteriet med vognmanden uden omladning. Det var nemlig billigere. Sådan kunne der sikkert nævnes mange eksempler. Peter Belli har sunget meget om den lille detailhandler, som mange talte om, men få handlede hos, hvorefter han naturligt lukkede. Det var jo nemmere at købe ind én gang i løbet af en uge, når både far og mor havde udearbejde. Man møder mange paradokser i folks adfærdsmønstre, når man diskuterer miljø og små samfund.

Der kan næppe være tvivl om, at der kan være mange fordele ved at bo i et hyggeligt boligkvarter, selv om man har et stykke vej til sit arbejde. Det har været udviklingen i efterkrigstiden, stærkt tilskyndet af de lave energipriser. Nu er benzinen og for den sags skyld også bilen blevet så dyr, at strømmen er ved at vende. Det har adskillige ejendoms-mæglere kunnet melde om, således at forstå at prisudviklingen peger på en forskydning i retning af højere priser i bykernen og relativt lavere uden for.

Men der kan vel også være andre forklaringer på nogle af de strømninger, som vi oplever i tiden. Jeg tror f. eks., at mennesker kommer hinanden mere ved, har mere behov for hinanden, når det ikke bare går derudad for dem. Det er ikke alene i nøden, man skal lære sine venner at kende. Behovet for denne kontakt er sikkert også blevet større i anden forbindelse.

Jeg vil også gerne have lov til at pege på et andet forhold, som igennem mange år har gjort forsamlingshusene – hvis de ikke allerede var faldet fra hinanden – mindre søgte. Jeg tror, at fjernsynet – hvor stor en kultur-